

ΠΡΕΣΒΕΙΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ ΣΤΗΝ ΚΥΠΡΟ
ΓΡΑΦΕΙΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ & ΕΜΠΟΡΙΚΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ

Ο ΚΑΤΑΣΚΕΥΑΣΤΙΚΟΣ ΚΛΑΔΟΣ ΣΤΗΝ ΚΥΠΡΟ

Ιούλιος 2016

(Α) Η εικόνα του κατασκευαστικού κλάδου στην Κύπρο 2009-2015

Μετά από μία παρατεταμένη περίοδο ύφεσης έξι ετών, η οποία άρχισε στα τέλη του 2008, ο κλάδος των κατασκευών στην Κύπρο φαίνεται να βρίσκεται σε φάση σταδιακής ανάκαμψης από τις αρχές του 2015. Οι βασικές αιτίες για την καταγραφείσα μείωση της οικοδομικής δραστηριότητας, μεταξύ τελευταίου τετραμήνου 2008 και 2014, θα πρέπει να αναζητηθούν στην γενικότερη οικονομική κρίση, στην παρατεταμένη και έντονη ύφεση, στο αίσθημα ανασφάλειας στην αγορά, στην έλλειψη ρευστότητας και στην περιοριστική πιστωτική πολιτική των κυπριακών τραπεζών μετά το 'bail in' (το κούρεμα των καταθέσεων άνω των 100.000 ευρώ) στη Λαϊκή Τράπεζα και στην Τράπεζα Κύπρου, το Μάρτιο του 2013. Η κρίση στον κατασκευαστικό κλάδο εκδηλώθηκε αρχικά στις επαρχίες Λάρνακας και Αμμοχώστου, αλλά αργότερα επεκτάθηκε σε όλες τις επαρχίες της Κύπρου. Οι μειώσεις των τιμών ακινήτων, στις οποίες προέβησαν οι κατασκευαστές, οι οποίες σε ορισμένες περιοχές υπερέβησαν και το 20%, δεν είχαν καταφέρει, μέχρι και το 2015, να αναθερμάνουν την αγορά.

ΚΑΤΑΣΚΕΥΑΣΤΙΚΟΣ ΚΛΑΔΟΣ ΣΤΗΝ ΚΥΠΡΟ ΑΝΑ ΕΠΑΡΧΙΑ ΚΑΙ ΕΙΔΟΣ ΠΕΡΙΟΧΗΣ								
ΕΠΑΡΧΙΑ	ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ - ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ 2015				ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ - ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ 2014			
	Αριθμός	Εμβαδόν (μ ²)	Αξία (€000)	Αριθμός οικιστ. μονάδων	Αριθμός	Εμβαδόν (μ ²)	Αξία (€000)	Αριθμός οικιστ. μονάδων
ΛΕΥΚΩΣΙΑ	1.889	286.228	308.394	857	1.723	228.518	251.863	693
Αστική	1.104	170.634	191.663	508	1.006	131.559	143.877	371
Αγροτική	785	115.594	116.731	349	717	96.959	107.986	322
ΑΜΜΟΧΩΣΤΟΣ	266	53.952	147.389	161	230	51.287	47.456	137
Αγροτική	266	53.952	147.389	161	230	51.287	47.456	137
ΛΑΡΝΑΚΑ	698	141.130	162.395	457	687	128.822	160.240	412
Αστική	341	62.513	64.341	212	352	58.879	66.973	209
Αγροτική	357	78.617	98.054	245	335	69.943	93.267	203
ΛΕΜΕΣΟΣ	1.262	237.041	275.980	857	1.322	210.291	229.882	730
Αστική	670	149.283	178.938	531	734	124.548	135.455	419
Αγροτική	592	87.758	97.042	326	588	85.743	94.427	311
ΠΑΦΟΣ	899	162.765	177.264	865	971	166.005	170.027	883
Αστική	365	78.976	90.414	440	401	84.302	84.121	496
Αγροτική	534	83.789	86.850	425	570	81.703	85.906	387
ΣΥΝΟΛΟ	5.014	881.116	1.071.422	3.197	4.933	784.923	859.468	2.855
Αστική	2.480	461.406	525.356	1.691	2.493	399.288	430.426	1.495
Αγροτική	2.534	419.710	546.066	1.506	2.440	385.635	429.042	1.360

Πηγή: Κυπριακή Στατιστική Υπηρεσία – επεξεργασία Γραφείου ΟΕΥ Λευκωσίας, 2016

Η ως άνω αρνητική εικόνα μετεβλήθη το 2015, καθώς ο συνολικός αριθμός των αδειών αυξήθηκε σε 5.014 από 4.933 (το 2014) και η αξία τους ανήλθε σε 1,07 δις. ευρώ από 859 εκ. ευρώ (το 2014). Αναλυτικότερα, σύμφωνα με τα διαθέσιμα στοιχεία της Στατιστικής Υπηρεσίας Κύπρου (ΥΣΤΑΤ), ο αριθμός αδειών αυξήθηκε κατά 1,6%, η έκταση κατά 12,3%, η αξία κατά 24,7% και ο αριθμός των οικιστικών μονάδων κατά 12%. Βάσει του αριθμού αδειών, οι επαρχίες Λευκωσίας (9,6%), Λάρνακας (1,6%) και Αμμοχώστου (15,7%) σημείωσαν αύξηση, ενώ οι επαρχίες Λεμεσού (-7%) και Πάφου (-7,4%) κινήθηκαν πτωτικά. Ωστόσο, σε επίπεδο αξίας κατεγράφη άνοδος σε όλες τις επαρχίες με την ελεύθερη Αμμοχώστο να σημειώνει το εντυπωσιακό ποσοστό 210,6% και τη Λευκωσία να ακολουθεί με 22,4%. Έπονται η Λεμεσός (20,1%), η Πάφος (4,3%) και η Λάρνακα (1,3%).

Τη θετική εικόνα επιβεβαιώνει και ο τριμηνιαίος δείκτης παραγωγής στις κατασκευές (δείκτης όγκου που προσεγγίζει τις μεταβολές της προστιθέμενης αξίας σε σταθερές τιμές). Συγκεκριμένα, σύμφωνα με τα υφιστάμενα στατιστικά στοιχεία της ΥΣΤΑΤ, από το τέταρτο τρίμηνο του 2008 έως και το δεύτερο τρίμηνο του 2015, ο δείκτης σημειώνει συνεχή πτώση. Από -11%, το 2009 έφθασε σε -24%, το 2013 και -23% το 2014. Η ραγδαία αυτή επιδείνωση ανεκόπη το 2015, οπότε κατεγράφη αύξηση της τάξης του 2% στην ετήσια μεταβολή του δείκτη, χάριν στη μεγάλη αύξηση του τελευταίου τετραμήνου του 2015, η οποία συνεχίζεται, σύμφωνα με υφιστάμενες εκτιμήσεις και το 2016. Ως εκ τούτου, ο κλάδος των κατασκευών στην Κύπρο φαίνεται να εξέρχεται πλέον από την κρίση, συμβάλλοντας στην επίτευξη θετικών ρυθμών ανάπτυξης για το σύνολο της κυπριακής οικονομίας

ΤΡΙΜΗΝΙΑΙΟΣ ΔΕΙΚΤΗΣ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΣΤΙΣ ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ (ΕΤΟΣ ΒΑΣΗΣ: 2010=100)		
Περίοδος αναφοράς	Δείκτης	Ετήσια μεταβολή (%)
2008	1 ^ο τρίμηνο	114,6
	2 ^ο τρίμηνο	135,2
	3 ^ο τρίμηνο	111
	4 ^ο τρίμηνο	125,5
	Ετήσιο	121,6
2009	1 ^ο τρίμηνο	104,4
	2 ^ο τρίμηνο	120,9
	3 ^ο τρίμηνο	99,5
	4 ^ο τρίμηνο	109,9
	Ετήσιο	108,7
2010	1 ^ο τρίμηνο	98,5
	2 ^ο τρίμηνο	100,2
	3 ^ο τρίμηνο	92,8
	4 ^ο τρίμηνο	108,5
	Ετήσιο	100
2011	1 ^ο τρίμηνο	81,9
	2 ^ο τρίμηνο	93,4
	3 ^ο τρίμηνο	78,9
	4 ^ο τρίμηνο	102
	Ετήσιο	89
2012	1ο τρίμηνο	75,6
	2ο τρίμηνο	72,3
	3ο τρίμηνο	66,8
	4ο τρίμηνο	73,2
	Ετήσιο	72
2013	1ο τρίμηνο	58
	2ο τρίμηνο	55,4

	3ο τρίμηνο	49,7	-25,7
	4ο τρίμηνο	56,7	-22,6
	Ετήσιο	54,9	-23,7
2014	1ο τρίμηνο	44,9	-22,5
	2ο τρίμηνο	43	-22,4
	3ο τρίμηνο	36,9	-25,8
	4ο τρίμηνο	44,3	-21,9
	Ετήσιο	42,3	-23,1
2015	1ο τρίμηνο	37	-17,6
	2ο τρίμηνο	42,3	-1,5
	3ο τρίμηνο	39,9	8,1
	4ο τρίμηνο	53,4	20,6
	Ετήσιο	43,2	2,1

Πηγή: Κυπριακή Στατιστική Υπηρεσία - επεξεργασία Γραφείου ΟΕΥ Λευκωσίας, 2016

Η ύφεση είχε θίξει το σύνολο του κατασκευαστικού κλάδου συμπεριλαμβανομένου και του μη οικιστικού τομέα, ο οποίος μέχρι και το 2011 διατηρούσε θετικά ποσοστά. Το 2015 άρχισαν, έστω και με αργούς ρυθμούς, να καταγράφονται αυξητικές τάσεις σε ορισμένους τομείς. Ο οικιστικός και ο μη οικιστικός τομέας παρουσιάζουν, σήμερα, δύο αντίθετες εικόνες. Ενώ στον πρώτο η αύξηση σε αξία και εμβαδόν νέων έργων (δωδεκάμηνο 2015 σε σχέση με δωδεκάμηνο 2014) ανέρχεται σε 17,6% και 14,9%, αντιστοίχως, στον δεύτερο καταγράφεται μεγάλη μείωση στα εν λόγω μεγέθη, ανερχόμενη σε 17% και 36,8%.

Αξίζει να σημειωθεί η μεγάλη αύξηση στις κατασκευές ξενοδοχειακών και τουριστικών μονάδων, η οποία σε επίπεδο αξίας ανέρχεται στο 100%. Η αύξηση αυτή εξηγείται, σε μεγάλο βαθμό, από την ιδιαίτερος θετική πορεία του τουριστικού τομέα στη χώρα κατά τη τελευταία διετία. Περιορισμένη αύξηση σημειώνεται στην κατηγορία βιομηχανικών κτιρίων και αποθηκών (3,2%) με τον αριθμό αδειών να παραμένει ο ίδιος, ενώ μεγάλη αύξηση της τάξης του 130% παρατηρείται στα εμπορικά κτίρια, παρά τη μείωση του αριθμού των αδειών από 97 σε 90.

ΚΑΤΑΣΚΕΥΑΣΤΙΚΟΣ ΚΛΑΔΟΣ ΣΤΗΝ ΚΥΠΡΟ ΑΝΑ ΤΟΜΕΑ 2014-2015						
Κατηγορία έργου	Ιαν. - Δεκεμ. 2015			Ιαν. - Δεκεμ. 2014		
	Αριθμός Αδειών	Εμβαδόν (τ.μ.)	Αξία (€000)	Αριθμός Αδειών	Εμβαδόν (τ.μ.)	Αξία (€000)
Οικιστικά	3.387	678.932	663.602	3.365	594.541	564.425
Μη οικιστικά	1000	193.331	247.210	1.166	306.115	297.762
Ξενοδοχειακά και τουριστικά κτίρια	209	28.138	75.261	192	25.543	37.701
Γραφεία	67	29.472	40.837	58	39.056	65.424
Εμπόριο	90	30.265	33.741	97	17.657	14.663
Μεταφορές/επικοινωνίες	3	2.937	2.162	3	1.907	475
Βιομηχανικά/αποθήκες	133	57.050	35.758	133	59.933	34.625
Δημόσια	150	22.296	29.725	160	26.630	37.646
Άλλα/μη οικιστικά	348	23.173	29.726	350	8.959	12.116

Πηγή: Κυπριακή Στατιστική Υπηρεσία - επεξεργασία Γραφείου ΟΕΥ Λευκωσίας, 2016

Στον τομέα των δομικών υλικών (δομικός σίδηρος, συγκεκριμένες μεταλλικές κατασκευές κ.ά.) και γενικότερα, των προϊόντων που απαιτούνται για την ολοκλήρωση της κατασκευής κατοικιών, γραφείων και ξενοδοχείων (υδραυλικά, είδη υγιεινής, πατώματα, πόρτες, παράθυρα, έπιπλα κουζίνας, συστήματα θέρμανσης και ψύξης, ηλεκτρολογικός εξοπλισμός, δεξαμενές αποθήκευσης νερού, συστήματα σκίασης, είδη κήπου), το ενδιαφέρον ήταν μειωμένο το 2014 και έως τα μέσα του 2015, εξαιτίας της παρατεταμένης κρίσης στον κατασκευαστικό τομέα. Ωστόσο, λόγω των θετικών τάσεων τόσο στην κυπριακή οικονομία, όσο και ειδικότερα στον κατασκευαστικό τομέα αναμένεται αναθέρμανση της ζήτησης στους ως άνω κλάδους.

Σημειώνουμε τη διοργάνωση της κλαδικής Έκθεσης «Ιδανική Κατοικία», στην οποία συμμετέχουν ως εκθέτες εταιρείες που δραστηριοποιούνται στους παραπάνω τομείς (www.idanikikatoikia.net). Η τελευταία έκθεση πραγματοποιήθηκε στις 2-4 Οκτωβρίου 2015, στη Λευκωσία. Η επόμενη προγραμματίζεται για τις 14-16 Οκτωβρίου τ.έ.. Περισσότερες πληροφορίες μπορούν να αντληθούν από τη διοργανώτρια εταιρεία (Display Art), τα στοιχεία επικοινωνίας της οποίας παρατίθενται κατωτέρω:

τηλ.: +357 22 485420
 fax: +357 22 485933
 e-mail: info@displayartgroup.com
 URL: www.idanikikatoikia.net

Ο δείκτης τιμών κατασκευαστικών υλικών ανήλθε, το 2015, στο 102,27 καταγράφοντας αισθητή μείωση σε σχέση με το 2014 (105,09). Ειδικότερα, στα προϊόντα από ξύλο, πλαστικά, μονωτικά και χημικά, σημειώθηκε μείωση της τάξης του 1,5%, ενώ στα προϊόντα ορυκτών η μείωση ξεπέρασε το 3,1%. Μείωση σημειώθηκε, επίσης, στα ηλεκτρομηχανολογικά (2,3%) και στα μεταλλικά είδη (3,2%).

ΔΕΙΚΤΗΣ ΤΙΜΩΝ ΚΑΤΑΣΚΕΥΑΣΤΙΚΩΝ ΥΛΙΚΩΝ ΣΤΗΝ ΚΥΠΡΟ

(ΕΤΟΣ ΒΑΣΗΣ: 2010=100)

2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
73,26	79,27	83,07	87,34	91,94	100,92	97,34	100	103,64	104,046	104,04	105,09	102,27

Πηγή: Κυπριακή Στατιστική Υπηρεσία - επεξεργασία Γραφείου ΟΕΥ Λευκωσίας, 2016

(B) Κατασκευαστικές - τεχνικές εταιρείες

ΚΑΤΑΣΚΕΥΑΣΤΙΚΕΣ - ΤΕΧΝΙΚΕΣ ΕΤΑΙΡΕΙΕΣ							
	ΕΠΩΝΥΜΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ	ΑΤΟΜΟ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ	ΠΟΛΗ	ΤΗΛ +357	FAX +357	Website	E-Mail
1	A. PANAYIDES CONTRACTING PUBLIC LTD	Εκτελεστικός Πρόεδρος Σταύρος Θεοδοσίου	ΛΕΥΚΩΣΙΑ	22 663333	22 664257	www.apco.com.cy	a.panayides@cytanet.com.cy
2	ATLAS PANTOU GROUP OF COMPANIES	Δ/νων Σύμβουλος Τόνις Τουμαζής	ΛΕΜΕΣΟΣ	25 828500	25 828501	www.atlaspantou.com	headoffice@atlaspantou.com
3	CHARILAOS APOSTOLIDES LTD	Δ/ντής Γιώργος Φωτίου	ΛΕΥΚΩΣΙΑ	22 312000, 496810	22 496795	www.chapogroup.com	chapoinfo@chapogroup.com
4	CYBARCO S.A.	Δ/νων Σύμβουλος Μάριος Λανίτης	ΛΕΥΚΩΣΙΑ	22 741300	22 741400	www.cybarco.com	www.cybarco.com
5	CYFIELD GROUP (NEMESIS PUBLIC LTD)	Δ/νων Σύμβουλος Κυριάκος Χρυσοχού	ΛΕΥΚΩΣΙΑ	22 427230	22 495203	www.cyfield.com	cyfield@cyfield.com.cy

6	CYPRUS TECHNICAL CONSTRUCTIONS LTD	Δ/νων Σύμβουλος Πέτρος Ανδρέου	ΛΕΥΚΩΣΙΑ	22 452900	22 452901	www.cyteco.com.cy	info@cyteco.com.cy
7	IACOVOU BROTHERS GROUP LTD	Δ/νων Σύμβουλος Ιάκωβος Ιακώβου	ΛΑΡΝΑΚΑ	24 822444	24 650051	www.iacovoubrothers.com	info@iacovoubrothers.com
8	LOIS BUILDERS LTD	Δ/νων Σύμβουλος Σώτος Λοής	ΛΕΥΚΩΣΙΑ	22 778777	22 773153	www.loisbuilders.com	info@loisbuilders.com
9	PSARAS CONSTRUCTIONS LTD	Δ/νων Σύμβουλος Ν. Ψαρράς	ΛΕΥΚΩΣΙΑ	22 330084	22 333685	www.npsaras.com	info@npsaras.com
10	TOFARCO GROUP LTD	Γεν. Δ/ντής Ανδρέας Φιλίππου	ΛΕΥΚΩΣΙΑ	22 447700	22 765590	www.tofarco.com	info@tofarco.com
11	TSIRCON CONSTRUCTIONS	Δ/ντής Άγγελος Τσιρίδης	ΛΕΥΚΩΣΙΑ	22 487029	22 487716	www.tsircon.cy	tsircon@tsircon.com.cy
12	ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΓΕΝ. ΚΑΤΑΣΚΕΥΩΝ	Δ/νων Σύμβουλος Κυριάκος Αβρααμίδης	ΛΕΥΚΩΣΙΑ	22 877700	22 348676	www.gcccy.com	gcc@gcccy.com
13	ΙΟΑΝΝΟΥ & PARASKEVAIDES LTD	Γεν. Δ/ντής Ευθύβουλος Ιακωβίδης	ΛΕΥΚΩΣΙΑ	22 868600	22 674719	www.jandp-group.com	jandpltd@jandp.com.cy

14	MEDCON CONSTRUCTIONS LTD	Δ/νουσα Σύμβουλος Δήμητρα Καραντώκη	ΛΕΥΚΩΣΙΑ	22 765111	22 762549	www.medcon.com. cy	info@medcon.com.cy
15	MILTIADES NEOPHYTOU CIVIL ENGINEERING LTD	Δ/νων Σύμβουλος Μιλτιάδης Νεοφύτου	ΛΕΥΚΩΣΙΑ	22 498447	22 492798	www.miltiades.com	info@miltiades.com

(Γ) Προκηρύξεις διαγωνισμών για δημόσια έργα

Οι προκηρύξεις διαγωνισμών για δημόσια έργα δημοσιεύονται στην ιστοσελίδα του Γενικού Λογιστηρίου της Κύπρου/ Δ/ση Δημοσίων Συμβάσεων: www.eprocurement.gov.cy. Εταιρείες που ενδιαφέρονται να λαμβάνουν πληροφόρηση και ενδεχομένως, να συμμετάσχουν σε δημόσιους διαγωνισμούς, μπορούν να εγγραφούν ως «οικονομικοί φορείς» και να επιλέξουν, βάσει του κοινού λεξιλογίου για τις δημόσιες συμβάσεις (CVP), τομείς ενδιαφέροντος, προκειμένου να ενημερώνονται, απ' ευθείας, μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου. Σχετικά με τους προκηρυσσόμενους διαγωνισμούς ενημερώνεται, σε εβδομαδιαία βάση και η ιστοσελίδα του Γραφείου μας (www.agora.mfa.gr, αναζήτηση χώρας: Κύπρος).

MX/ EB